

Dosarul nr. 2ra-685/2022
2-21118201-01-2ra-18052022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (V. Cupcea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

Î N C H E I E R E

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Roman Doroftei în
interesele lui Nicolae Vornicov,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Vornicov Tatiana împotriva lui Vornicov Nicolae, intervenient accesoriu Direcția
Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei, privind desfacerea căsătoriei,
stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama și încasarea cheltuielilor de
judecată și

cererea de chemare în judecată depusă de Vornicov Nicolae împotriva
Tatiane Vornicov, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a
Familiei Orhei privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor
minori cu tatăl,

împotriva deciziei din 17 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 august 2021, Tatiana Vornicov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Nicolae Vornicov, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială
și Protecție a Familiei Orhei cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea
domiciliului copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că a înregistrat căsătoria cu Nicolae Vornicov
la data de 14 octombrie 2014 la Primăria Brăviceni, r-nul Orhei.

Din căsătorie s-au născut doi copii, xxxx, născut la xxxx și Xxxx, născută la
xxxx.

Relațiile dintre ei în timp s-au înrăutățit, fapt generat de incompatibilitatea de
caractere. Recent pârâtul a revenit de peste hotarele Republicii Moldova și
comportamentul lui, atitudinea față de familie s-a schimbat radical. În consecință,
s-au separat cu traiul, în prezent dânsa locuiește la domiciliul mamei sale. În aceste
circumstanțe au ajuns la concluzia că căsnicia lor nu mai are viitor, de a mai păstra
familia nu este posibil, iar acordarea unui termen de împăcare este inutilă.

Reclamanta a solicitat desfacerea căsătoriei, stabilirea cu domiciliul copiilor minori xxxx, născut la xxxx și Xxxx, născută la xxxx cu mama, încasarea cheltuielilor de asistență juridică și cheltuielilor de judecată.

La 12 august 2021, Nicolae Vornicov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Vornicov, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori cu tatăl.

În motivarea acțiunii a indicat aceleași argumente invocate de către Tatiana Vornicov, solicitând desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori xxxx, născută la xxxx și xxxx, născut la xxxx cu tatăl Nicolae Vornicov, motivând că acest fapt va duce la îngrijirea și educarea mai corectă a copiilor, precum și va avea un efect pozitiv pentru starea sufletească și psihologică a copiilor minori, deoarece în ultima perioadă mama Tatiana Vornicov prezintă un comportament urât față de copii, neglijându-i totalmente.

Prin încheierea protocolară din 28 septembrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Central, a fost dispusă conexarea cererii de chemare în judecată înaintată de Tatiana Vornicov împotriva lui Nicolae Vornicov, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama, cu cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Vornicov împotriva Tatiane Vornicov, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei, privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori cu tatăl.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Tatiana Vornicov împotriva lui Nicolae Vornicov, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată, și pretenția din cererea de chemare în judecată conexată, înaintată de Nicolae Vornicov împotriva Tatiane Vornicov, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei privind desfacerea căsătoriei.

S-a desfăcut căsătoria între Nicolae Vornicov și Tatiana Vornicov, înregistrată la data de 14 octombrie 2014 la Primăria Brăviceni, r-nul Orhei, act de căsătorie nr.15. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei s-a dispus încasarea de la Nicolae Vornicov taxa de stat în mărime de 1000% din unitatea convențională, scutind-o pe Tatiana Vornicov de la plata taxei de stat.

S-a stabilit domiciliul copiilor minori xxxx și Xxxx, cu mama Tatiana Vornicov.

S-a încasat de la Nicolae Vornicov, în beneficiul Tatiane Vornicov, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 100 de lei.

S-a respinsă ca neîntemeiată pretenția din cererea de chemare în judecată conexată înaintată de Nicolae Vornicov împotriva Tatiane Vornicov, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori cu tatăl (f.d.88).

Prin decizia din 17 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Nicoale Vornicov, cu menținerea hotărârii din 30 noiembrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a subliniat că faptul domicilierea copiilor minori cu mama nu diminuează rolul tatălui în viața copiilor, ori nimeni nu poate înlocui tatăl biologic, precum și copiii pot vizita nestingherit bunica Vornicov Galina. Însă, având în vedere că tatăl va fi plecat peste hotarele țării, este în interesul copiilor aflarea acestora cu mama, care urmează să le ofere îngrijire pentru dezvoltarea sănătoasă a copiilor, precum și să asigure prezența copiilor la instituțiile școlare, instituțiile medicale și alte acțiuni pe care tatăl de la distanță nu le va putea îndeplini.

Instanța de apel a concluzionat că hotărârea instanței de fond în partea contestată este clară și precisă, se referă la probele administrate în cauză și este în concordanță cu acestea, răspunde în fapt și în drept la toate aspectele incidente în cauză, precum și conduce în mod logic și convingător la soluția din dispozitiv.

La 10 mai 2022, avocatul Roman Doroftei, în interesele lui Nicolae Vornicov, a declarat recurs împotriva deciziei din 17 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate cu adoptarea unei decizii noi privind remiterea cauzei la rejudecare (f.d.161-165).

În motivarea recursului a reiterat argumentele indicate în cererea de apel.

În esență a invocat că circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin și anume instanțele ierarhic inferioare nu au constatat și elucidat raportul juridic dintre părinți și copii, preluând ideea preconcepută că copii urmează a fi lăsați în custodia mamei.

Instanțele nu au constatat prin prisma actelor prezentate că Tatiana Vornicov a început să aibă un comportament urât față de copii, neglijându-i totalmente, copiii locuind mai mult la bunicii (din partea tatălui) unde mănâncă, se joacă, fac lecțiile și alte activități zilnice.

A invocat că din declarații s-a stabilit că Tatiana Vornicov trimitea copilul minor Nicolae Vornicov să procure băuturi alcoolice de la magazin de câteva ori pe zi, ceea ce denotă un comportament inadecvat și agresiv față de copii. La fel, Tatiana Vornicov lipsea de acasă și venea noaptea târziu fără a îngriji copiii, iar dimineața copiii fiind la școală erau neîngrijiți, deci neglijează obligațiunile de mamă în raport cu copii minori. Acest fapt se mai probează cu cauza contravențională intentată în temeiul art. 63 din Codul contravențional în privința Tatiane Vornicov și care actualmente se află în procedura Judecătoriei Orhei.

A subliniat că, în urma declarațiilor oferite de copilul minor, rezultă că acesta nu dorește să schimbe localitatea și nici școala, deoarece are mulți prieteni, profesori, colegi, fiind atașat de acest anturaj și nu dorește să schimbe domiciliul în altă localitate. Din audierea copilului minor xxxx se desprinde și apropiere sufletească mai puternică față de tată. Observă că copilul a expus emoțiile și dorințele sale, însă în situația stabilirii domiciliului cu mama copiilor, vor fi nevoiți să se transfere cu traiul într-un alt sat (potrivit explicațiilor părâtei), unde locuiește mama Tatiana Vornicov, fapt care ar însemna schimbarea diametral opusă a ambianței sociale, a cercului de prieteni, colegi, profesori, etc., ceea ce va influența negativ asupra copiilor.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 17 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la 22 martie 2022 (f.d. 153). Astfel recursul depus la 10 mai 2022 de către avocatul Roman Doroftei în interesele lui Nicolae Vornicov, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 18 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 166). Însă până în prezent intimații nu și-a valorificat acest drept și nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Roman Doroftei în interesele lui Nicolae Vornicov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Roman Doroftei în interesele lui Nicolae Vornicov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh